

Szkoła Ponadpodstawowa

RZECZNIK POKOJU I POJEDNANIA – ks. Stanisław Szulmiński
(autorzy: konspekt ks. dr Rafał Czekałewski SAC, scenariusz i prezentacja kl. Michał Elsner SAC)

I. Założenia edukacyjne

Cele lekcji – wymagania ogólne

- zapoznanie z życiem oraz myślą ks. Stanisława Szulmińskiego;
- wskazanie na wartości egzystencjalne;
- ukazanie różnic między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym oraz przybliżenie idei ekumenizmu.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- charakteryzuje ks. Stanisława Szulmińskiego jako wiernego ucznia Chrystusa;
- omawia przyczyny, przebieg i konsekwencje schizmy wschodniej;
- wyjaśnia, że ogólny cel Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego (Jedna owczarnia i jeden Pasterz) posłużył w działalności ks. Szulmińskiego;
- uzasadnia na czym polega zaangażowanie ekumeniczne w Polsce (wspólna modlitwa i dialog).

Postawy

Szacunek i miłość okazywana człowiekowi; zaufanie i wierność Chrystusowi w trudnościach; mężne wyznawanie wiary, pokój i pojednanie.

Metody i techniki

Dyskusja, rozmowa kierowana, elementy wykładu, projekcja materiału audiowizualnego, praca w grupach, prezentacja.

Środki dydaktyczne

Karty do pracy w grupach, komputer, projektor, materiał audiowizualny, prezentacja multimedialna, internet.

II. Przebieg katechezy (lekcji religii)

1. Modlitwa

Katecheta rozpoczyna lekcję modlitwą:

Duchu Świąty, który oświecasz serca i umysły nasze, dodaj nam ochoty i zdolności, aby ta nauka była dla nas pożytkiem doczesnym i wiecznym. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen

2. Sytuacja egzystencjalna

Katecheta nawiązuje dialog z uczniami w oparciu o dwa pytania: *Za kogo albo za co warto oddać życie?* oraz *za kogo albo za co oddałbyś życie?* (prezentacja, slajd nr 1). W dyskusji można posłużyć się pomocniczymi pytaniami:

- czy warto oddać życie za rodziców, rodzeństwo?
- czy warto oddać życie za swoją dziewczynę/chłopaka?
- czy warto oddać życie za jakąś sprawę, która jest dla ciebie bardzo ważna?
- czy warto oddać życie za swój kraj? (np. podczas wojny)
- czy warto oddać życie za...?

* oddanie życia niekoniecznie musi oznaczać śmierć; może to być też poświęcenie.

Po zebraniu odpowiedzi i krótkim podsumowaniu, katecheta podaje temat lekcji i przedstawia fakty z życia ks. Szulmińskiego (prezentacja, slajd nr 2 i materiały). Uczniowie mają za zadanie zanotować w zeszytach najważniejsze informacje.

Katecheta dzieli uczniów na trzy grupy. Za pomocą burzy mózgów uczniowie odpowiadają na pytania znajdujące się w kopertach. Owoce pracy zespołowej zostają zapisane na otrzymanych kartkach kolorowego papieru.

- **Grupa 1:** *W historii Kościoła wystąpiły i wciąż występują różne podziały. Jak sądzicie, co było i jest ich przyczyną?*
- **Grupa 2:** *O jakich różnicach między Kościołem rzymskokatolickim a prawosławnym wiecie?*
- **Grupa 3:** *Czy każdy z nas może zrobić dla jedności w Kościele (zarówno pomiędzy różnymi wyznaniem jak i w Kościele w Polsce)?*

Po zakończeniu pracy wyznaczona osoba z grupy, tzw. lider prezentuje jej efekty odczytując odpowiedzi na głos, a następnie umieszczając je na tablicy.

Katecheta dokonuje zwięzłego podsumowania wyników wypracowanych przez zespoły.

Po zakończeniu pracy w grupach uczniowie zostają zapoznani ze schematem podziału Kościoła (prezentacja, slajd nr 3). Po wprowadzeniu katecheta wyświetla film służący jako zestawienie dotychczas poznanych wiadomości dotyczących podziału Kościoła (prezentacja, slajd nr 4).

Katecheta nawiązując do pracy grupy 1, omawia przyczyny wielkiej schizmy (prezentacja, slajd nr 5). Porównuje odpowiedzi uczniów z prezentowanymi przez siebie treściami. Uczniowie poznane treści notują w zeszytach.

Katecheta przedstawia kolejne wydarzenia związane z osobą ks. Szulmińskiego (prezentacja, slajd nr 6). Dokonując krótkiego wprowadzenia pokazuje film przybliżający ideę Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego (prezentacja, slajd nr 7), po czym wyjaśnia, że ogólny cel Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego (Jedna owczarnia i jeden Pasterz) posłużył w działalności ks. Szulmińskiego (prezentacja, slajd nr 8 i materiały). Następnie poszerza omawiane zagadnienia o kolejne zdarzenia z życia Sługi Bożego. (prezentacja, slajd nr 9 i materiały).

3. Postawienie problemu

Katecheta w rozmowie z uczniami i w odniesieniu do wyników wypracowanych przez grupę 2, wyjaśnia zagadnienie różnic zachodzących między Kościołem Rzymskokatolickim a Prawosławnym (prezentacja, slajd nr 10 i materiały). Można zaprezentować ikonę, podczas wyjaśnianiu na czym polega kult ikon w prawosławiu.

4. Poszukiwanie odpowiedzi

Katecheta przedstawia uczniom cztery możliwe zachowania ks. Szulmińskiego w obozie i zachęca do odgadnięcia, które z nich są prawdziwe, a które fałszywe (prezentacja, slajd nr 11 i materiały). Następnie ujawnia właściwe odpowiedzi i wyjaśnia, dlaczego takie postawy są właściwe chrześcijaninowi.

5. Propozycje rozwiązań

Katecheta prowadzi rozmowę z uczniami nawiązując w niej do rezultatów pracy grupy 3, omawia na czym polega zaangażowanie ekumeniczne (prezentacja, slajd nr 12 i materiały). Najważniejsze informacje uczniowie zapisują w zeszytach.

Praca domowa

<https://www.youtube.com/watch?v=yIo1MZcSaIM>

Na podstawie filmu przygotować pisemnie odpowiedzi na pytania:

- Które chrześcijańskie kościoły wschodnie nie są w jedności ze Stolicą Apostolską?
- Na czym Kościół Prawosławny buduje swoją strukturę?
- Kto wprowadził nazwę „kościół greckokatolickie”?
- Co to są kościoły staroobrzędowe?

6. Modlitwa

Katecheta zachęca do modlitwy. Wybiera ucznia do odczytania wezwań (prezentacja, slajd nr 13):

Modlitwy Św. Jana Pawła II o jedność chrześcijan

Zanośmy nasze modlitwy i módlmy się razem. Niech wszyscy stanowią jedno:

- Aby od tej chwili chrześcijanie dawali wspólne świadectwo służby Twojemu Królestwu
- Aby wszystkie wspólnoty chrześcijańskie połączyły się w szukaniu pełnej jedności
- Aby urzeczywistniła się doskonała jedność wszystkich chrześcijan, tak, by Bóg był wielbiony przez wszystkich ludzi w Chrystusie Panu
- Aby wszystkie narody ziemi przewyciężyły konflikty i egoizmy oraz osiągnęły pełne pojednanie i pokój w Królestwie Bożym

Wspomnij o Panie, o Twoim Kościele; zachowaj go od wszelkiego zła; uczyn go doskonałym w Twojej miłości; uświęć go i zgromadź z czterech stron świata w Królestwie Twoim, które dla niego przygotowałeś. Bo Twoja jest potęga i chwała na wieki. Amen.